

“GLAS NARODA”

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

JANKO PLESKO, Secretary.

LOUIS BENEDIKT, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:

82 Cortlandt Street, Borough of Man-

hat, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in

Canada.....\$3.00

••••• Pol leta.....1.50

••••• Isto za mesto New York.....4.00

••••• Pol leta za mesto New York.....2.00

••••• Evropa za vse leta.....4.50

••••• "Pol leta.....2.55

••••• Četrletna.....1.70

"GLAS NARODA" Izhaja vsak dan
izvzemski nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisni brez podpisa in osobnosti se ne
pričenjujejo.Denar nači se blagovno pošiljati po —
Money Order.Pri spremembni kraju naročnikov pro-
sim, da se nam tudi prejmejo
bivališče naznani, da hitreje
najdemo naslovnika.Dopisom in pošiljatvam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 467 Cortlandt.

Produkcija premoga v Združenih državah.

Državni premogarski statistik v Washingtonu je izdelal te dni svoje poročilo za leto 1912 o produkciji premoga v Združenih državah, katero bo izdal zvezni geografski oddelek.

Uradno poročilo o produkciji premoga v Združenih državah nastopa že svoje 31. leto. Pred 31 leti, ali leta 1882 se je nakopal po raznih rovih naše Unije 103,551,189 malih ton premoga; lansko leto je pa znašala skupna proizvodnja 314,466,580 malih ton. Samo v državi Pensylvania se je spravilo na površje lansko leto več nego dvakrat toliko bituminoznega premoga, kakor je znašala pred 31 leti celokupna proizvodnja. Ako primerjamo zadnje številke, bomo razvideli, da se je proizvodnja "črnega demonta" v Združenih državah tekmo 31 let popetorila. Tedaj je zavzemal naš kontigent drugo proizvodnjsko mesto na svetovnem trgu, kajti tedaj je imela Anglija pravstvo za celih 70 odstotkov. Do leta 1899 se je uvažalo v Združene države še veliko angleškega premoga, a od onega časa dalje se vrši po ravno naobratno. Štatistika nam kaže, da preiskrjujejo Združene države skoraj polovico sveta s svojim premogom in poleg vsega tega se uporabi v Združenih državah še 99% skupne proizvodnje.

Naravno je torej, da se je doseglo lansko leto dosedaj še ne prekosni rekord; tudi gleda cene premoga se ne morejo bogate družbe pritoževati, ker so bile iste v minulem letu zelo povoljne. Samo leta 1903 se je prodajalo na trgu premog nekaj dražje, tedaj ko je nastalo splošno pomjanjanje kuriva. Sedaj se uradno poroča, da je veljalo lansko leto onih 534 in pol milijonov ton premoga na mestu \$695,606,071, ali povprečno \$1.30 pri mali toni; koliko milijonov dolarjev so pa naredile pri tem razne bogate premogarske družbe — o tem pa statistika popolnoma molči.

Od leta 1911 do 1912 se je zvišala proizvodnja premoga v Združenih državah za 38,095,454 malih ton, ki so ponosile vrednost tegega produkta za \$69,040,860; dalje se je ponosila proizvodnja mehkega, ali bituminoznega premoga v tem letu s 405,907,059 malih ton na 450 milijonov ton; kar tvori narastek za 66 in pol milijonov dolarjev.

Ker je, kakor znano, lansko leto meseca aprila in maja počivalo delo v premogovnikih antracita, ali trdega premoga, znaša skupna proizvodnja te vrste premoga za 6 milijonov malih ton razlike v primeri s proizvodnjo predlanskega dela.

Izmed 48 skupnih držav se bavi s proizvodnjo premoga 27 držav; tu se je v 21 državah pridobil mnogo več premoga, kakor pa predlansko leto; samo šest držav je v tem oziru nazadovalo. Pri tem zavzema država Pensylvania prvo mesto, kajti tu se je pri-

delalo v minulem letu nekaj nad 17 milijon malih ton več mchkega premoga kot leta 1911; državi Pensylvaniji sledi West Virginija s 7,000,000 ton prirastka; Illinois 6,200,000 ton; Ohio 3,800,000; Kentucky 2 in pol milijona ton; Indiana 1,840,000 ton; Alabama 1,079,000 ton; Virginia 981,971 ton; Colorado 820,441 ton; Kansas 807,454 ton.

Ni ga na svetu statistika, ki bi zamogel preračunati, koliko potnih srag in koliko žiljev so imeli v tem času tudi naši slovenski premogarji, ki se po raznih državah mučijo v podzemeljskih rovih; ti tudi pospešujejo s tem skupno proizvodijo premoga in bogate žepne premogarskih baronov.

Dopisi.

Forest City, Pa. — Ker sem prepričan, da zanimajo bralec dopisi iz skoraj največje slovenske naselbine, sem tudi jaz sklenil napisati par vrstic. Mesto Forest City ni niti posebenega, ulice so zelo podobne starokrajskim cestam, po katerih so v dobi "furmanov" vesi vozniki pokali in se vescili ob litrih evička v obcestnih goštinstvih. Tukajšnji Slovenci se zelo ločijo od drugih narodnosti. Kakor hitro pride človek sem, zaledil načmodnejše opremljeno saloon in hotel rojaka Muhiča. Mr. Muhič me je sprejel z izredno prijaznostjo in mi sam odkazal sobo. Drugo jutro me prebudi iz sladkega spanja nekak rodot in zvonenje. Stopim k oknu in kaj vidim! V nasproti stojčem postopju se Mr. Muhič sam muči z otroki, da bi spravil iz lupe brizgalnico. Posrečilo se mu je in par niti kasneje so že prišli na lice požara in ga izolirali. Bližje stojčišči so držali roke križem, nimiru ni niti v glavo padlo, da bi pomagal. Ne bom opisoval tega naroda, ker mislim, da ga vsakdo predobro pozna. Omenim naj le, da v tem času je bil sub, nekako po pekvske skrivljiv, skoraj dva metra visok, kratkoga života, dolgega vrata, velikih ust, v katerih je moral imeti preečjen čik, ker je desno lice izgledalo kot mal balonček. Potegnil je iz žepa steklencem whiskyja in jo podal svojemu prijatelju, ki ni nič manj snešno izgledal. Bil je majhen, siroke postave in debele glave. Najbolj mi je imponiral njegov nos, ki je bil rdeč kot kuhanj rak in okičan z debelimi bradovcami. Tako sta ga lepo cukala, dokler ni bila steklencem prazna. Prsti večer so sem videl zopet nekaj zanimivega, in sicer v krvji dolini. Dve Evinj hčerkki sta se stekli najbržje iz ljubostnosti. Prva, črnelaska, je zagrabilo drugo, plavokos, za kito in jo je parkrat tako stresla, da se je še meni smilila. Pa tudi plavokosa je zagrabilo za planke in jih zcela tresti, misleč v svoji razburjenosti, da trese prijateljico za lase. — Najbolj sem bil še vesel v tem mestu srečanja s svojimi znanimi izza vojaških let. Ves sem bil iz sebe, ko sem se sestal s Karolom Bokalom, Jernejem Koncarjem, Janezom Prhnetom in Antonom Kumerjem. Domenili smo se, da se snidemo v nedeljo in tam je bila tudi najlepša prijateljica, ker je praznoval rojak Fran Trele zaročko s gospodinom Milko Pečarjem. Bili smo vsi židane volje, posebno nas je zabaval Končar, nekdanji četovodja pri Janezih, s svojim krasnim glasom. Peli smo, da je bilo veselje. Da pa ne bom govoril samo o veselju, naj tudi omenim nesrečo, ki je zadela prijatelja Karola Bokala. Pred dobrim mesecem mu je umrla žena na porodu in zapustila novorojenca v drugega, komaj dve leti starega sinčka. Solze so mi stopile v oči, ko sem poslušal otroka, ki je jekal: — Mama, mama, kam si šla, mama! — Prijatelj ga je točil, toda zastonj. Največje hvala gre njegovemu bratu in sestri, ki sta vzel najmanjšega črvička k sebi, kakor tudi Trelčevi mami, ki mu pomagajo v vseh nadlogah. Največje sožanje, dragi Karel! — Potovalec Polde.

Willard, Wis. — Ker razvidim iz časopisov, da se naši rojaki širok Amerike zelo zanimajo za farme in življenje na njih, hočem nekoliko poročati o naši willardski naselbini, ki je največja slovenska naselbina v Ameriki. Poleg tega pa hočem rojaku podat nekaj nasvetov in svaril pri kupovanju farm, ker so časopisi ponovno poročali, da je bilo več naših rojakov izvabljениh na sl-

bo zemljo z nerensčimi poročili, pri čemer so prišli ob težko prislužen denar. Jaz sam sem dobil nekaj pisem od rojakov, ki so bili izvabljeni v Marinette county, ker so agentje pisali, da je tam največja slovenska naselbina, da teko potoki čez zemljo naših rojakov, da so jezera zraven, da je že letos kupilo tam zemljo veliko število rojakov itd. Kako mo en slučaj, ki ima pokazati, kaj pomeni dobra zemlja za kupeča. Takih slučajev bi lahko navedel veliko, a naj eden zadostuje. Kjerkoli se je dosedaj prodajala Slovenec zemlja, se je povsod dokazalo, da ima dotedčni kraj tako velike hibe, da farmarji ne morejo preko njih in zato je kraj zgubil svojo privlačnost. Cetudi so bile te naselbine pričete z veliko reklamo, se je naseljevanje kmalu ustavilo, ker so prvi naseljeni z izkušnjami dokazali, da zemlja ne nudi tega, kar bi morala in kar prava zemlja nuditi. Vse kaj drugega je na Willardu. Uspeh prvih naseljencev je pričel sem nove naseljence v jih privablja leto za leton; in sicer so bili te naselbine privlačne, ker so bili bojudi v bodoče, dokler bo kaj zemlje na prodajev. Gozdov pa sploh nismo videli, niti drevesa ne, da bi z roko upognil. In zemlja sam pesek, ne duha ni bilo o kaki ilovici. O kakih veliki slovenski naselbini ni duha ne slaha. To je vse sama rečena, ki je spravila vsakega izmed nas ob kakih \$40, za katere smo morali gotovo bolj trdo delati kakor pa on (agent). Pisem s slično vsebino sem dosedaj že več dobil. Sicer imam vsakdo pravico, da naseljuje rojake na farme; da celo važno in zelo koristno delo vrši, a njegova dolžnost je, da več sram, kaj prodaja, da je sam prepričan, da pomenja od njega prodana zemlja res to, kar dobra farma pomenja. Vsega obsojanja pa je vreden človek, ki izrablja nevednost rojakov s tem, da jih zavaja na zemljo, na kateri niti živeti ne bodo mogli, ali pa z največjo težavo. Jaz sam sem si ogledal to zemljo v Marinette county, predno sem se naselil na Willardu. Človek, ki pozna zemljo in njen vrednost za farmarstvo, takem zemlje seveda ne kupi. A zemljo kupujejo tudi taki, ki nimajo pojma o njeni vrednosti in tak mora verjeti samo agentovim besedam. In takemu tudi lahko pronađi najslabšo zemljo za najboljšo. Celo državna poročila o Marinette county trdi, da je tam na zemlji, kakršna se pronađe v Slovenem, več farm zapuščenih, ker farmarji niso mogli povoljno uspevati na njih. So pa tudi dobre farme v Marinette county, a te so večinoma prodane, ali je pa njih cena tako visoka, da jih Slovenec ne kupujejo. Zato pa svetujem rojakom, da naj bodo previdni pri kupovanju farm, sicer bodo prišli ob svoj težko prislužen denar. Naj nič ne gre samo na besede in objube, temveč naj se sam prepriča pri rojaki, ki so tam naseljeni, ali pa naj se s seboj pripelje človeka, ki pozna zemljo. Zemlja, kjer plast prsti ni debela in je pod prstjo zemlja za to in celo vsej cene. Nihče naj ne odlasa nakup na drugo leto, ker bodo zemlja gotovo dražja. Čim prej kdo pride, tem bolj zauži. — Ob sklepnu ne smem pozabiti omeniti piknika, katerega je priredilo v nedeljo dane 3. avgusta tukajšnje podporno društvo "Slovenski Kmetovalec" št. 198 S. N. P. J. Zgoraj sem namreč pozabil omeniti, da imamo tu na Willardu 2 slovenski podporni društvi, eno spada k S. N. P. J. in drugo k H. S. K. J.; tako je vsak naselnik tudi v tem oziru preskrbljen. To je bil prvi piknik v tej farmarski naselbini. Bil je preeč dobro obiskan in uspešen je nad vse povojenj. Vsak udeležnik se je počutil popolnoma dobro in zadržal, kaj se postaja in cerkev blizu. Delavnica za konverzijo kumar ter mlekarne Ulica. Pridelki so lahko in dobro predajo. Mesto z okrog 1000 prebivalcev blizu. Dve slowe podporni društvi. Skrtnica zemlja na Willardu, ki je se je naselilo do 100 rojakov, a kupilo skupno nad 150, je najboljša, kar se je proizvedlo med Slovenec, zato je kupovali tudi takci rojaki, ki so se ogledali že vse druge kraje. Kaj se prodaja rojaku zemljo. Cena \$15 ali več, ne manj. Plačljivi pogaji zelo lahi. Natanci je vsega v naslovu Slovenski, predajo, da slikajo. Se doberi, pišite ponujite.

ADRIJA COLONIZATION CO., 322 Reed St., Milwaukee, Wis. Ig. Kujan in L. Zekarjev, upravniki. **Dostavci:** Sedaj je prav čas za ogledovanje kumar ter mlekarne Ulica. Pridelki so lahko in dobro predajo. Mesto z okrog 1000 prebivalcev blizu. Dve slowe podporni društvi. Skrtnica zemlja na Willardu, ki je se je naselilo do 100 rojakov, a kupilo skupno nad 150, je najboljša, kar se je proizvedlo med Slovenec, zato je kupovali tudi takci rojaki, ki so se ogledali že vse druge kraje. Kaj se prodaja rojaku zemljo. Cena \$15 ali več, ne manj. Plačljivi pogaji zelo lahi. Natanci je vsega v naslovu Slovenski, predajo, da slikajo. Se doberi, pišite ponujite.

ROJAKOM v Pensylvania in W. Virginiji NAZNANJE. Rojaki v Pensylvania in West Virginiji naznavamo, da jih običe naš novi potnik.

NAZNANILO Podporno društvo "Savica" v Collinsburgu, Pa., je imelo zadnji čas več bolnikov in radi tega tudi velike stroške. V juliju smo izplačali \$150 bolniške podpore in ostalo je še večje število bolnih. Da pa ne bedemo preveč oskodili dnevnemu blagajno, zato smo dočeli pri zadnjem seji, da priredimo dne 16. avgusta v ta namen VESELICO v društveni dvorani v Collinsburgu, Pa. Veselica se prične ob 4. uri popoldan, godba nastopi ob šestih in bode igrala do 12. ure po noči. Tudi pevski zbor bude nastopil ob tej priliki.

Prosti vstop za društvenike, žen in vse člane tukajšnjih društv, vse drugi znamci pa na odgovornost kakršega člena ali pa proti vstopnini 25c.

Tem potom vabimo vse člane društva "Savica", da se gotovo te veselice tudi udeleže, ker kadar izostane, plača brez vsake izplačave. Se doberi, pišite ponujite.

DOKAZANA RESICA. Če ste že gledali za svet vseposov, zakaj bi ne prišli pogledati tje, kjer je danes že veliko slovenskih farmerjev! Tam vidite na svoje oči, kako lepa polja so. Tam govorite s svojim rojaki, pa ga vprašate o vsem. Tam se lahko na svoje oči prepičate, kako lepa polja so si napravili farmerji v teku enega ali dveh let. Tudi tisti, ki so se naselili letos gori, imajo že polno obdelanega in vse raste, da ne dobite zlepka takega polja, pa gre ste lahko kamer hočete. Pridite zdaj pogledati, pa se boste žudili, kakšna polja so napravili naši pridni farmerji v teku par mesecov. In skor vi so začeli s tako majhним denarjem, da bi ne shajali nikjer kot shajajo tam, kjer je resnice raste vse, da človeki veseli, kamor pogleda. Tam se boste lahko prepičali, da je polno studenec, zdrav, gorak kraj, ki nikdar ne trpi na vročino. Pridite in prepičajte se sami! Mi ne posiljamo velikih hval v javnost, ker veljavjo veliko denarja, pač pa sporocamo javnosti, da so vsi naši farmerji zadovoljni in to je glavno. O vsem drugem pa se prepičate sami lahko, če pride do nas, pa gremo skupno pogledati. Tam lahko pogledate in pozveste vse od svojih rojakov farmerjev, pa se boste žudili, kakšni so naseljenci približno.

Sedaj je v Forest City, Pa. Vedno in povsod so šli naši rojaci na roko našemu potniku in ga lepo sprejeli, zato smo uverjeni, da boste tudi novemu potniku na prven potovanju tako. Rojaki našega novega potnika kar najtoplje priporočamo.

Slovenic Publishing Co.

In kaj sledi iz tega? Kaj je poučenega na tem? "Sicer nič — ljudje so se smejali, Astafij Ivanovič." "Kaj bo, kaj bo, Emeljan? Kaj naj ljudje počne? Si li prodal dušo za drobiž? Veš, kaj ti povem, Emeljan Iljič?" "Kaj neki, Astafij Ivanovič?" "Delaj vendar kaj! Samega sebe se usmilji!" "Kaj naj delam, Astafij Ivanovič?" "Sicer nič — ljudje so se smejali. Meni ne vzame nihče na delo, Astafij Ivanovič." "Kaj naj delam, Astafij Ivanovič?" "Kaj naj delam, Astafij Ivanovič?" "Sicer nič — ljudje so se smejali. Meni ne vzame nihče na delo, Astafij Ivanovič." "Kaj naj delam, Astafij Ivanovič?" "Sicer nič — ljudje so se smejali. Meni ne vzame nihče na delo, Astafij Ivanovič."

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

PRED

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901. v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

BRADNIKI

Predsednik: IVAN GOUZE, 507 Cherry Way or Box M, Bradnook, Pa.
Predsednik: IVAN PRIMROSE, 200 W. Main St., Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Elm, Minn., Box 454.
Pomočni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., Box 1204 or 1206.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 108.
Knjazek: ALOJS VIRANT, Lorain, Ohio, 1700 W. 28th St.

VRHNOVI ZDRAVNIKI

DR. MARTIN S. EVANG, Joliet, Ill., 200 No. Chicago St.

MADZORNIKI

ALOJS KOSTELIC, Salido, Colo., Box 528.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 11th St.
PETER SFRIBAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNIKI

IVAN KERZENIK, Burdette, Pa., Box 128.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 112.
MARTIN KOCHVAR, Pueblo, Colo. 115th Main Ave.

Vsi dopisi naj se posiljajo na glavnega tajnika, vse denarne polniljave pa na glavnega blagajnika Jednoti.

Društvene gledište: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Umrl je v Stari Loki na Gorjanskem v visoki starosti 83 let posestnik Ivan Kalan, oče e. kr. okrajnega gozdarja Frana Kalana v Ljubljani.

Zrtev alkohola. Mizar Janez Skubie se je v neki gostilni v Smrečju, sodni okraj Kamnik, močna napil jernuša. Okrog 10. ure zvečer je hotel iti spati v sredočju, a padel je z visokočno treh-metrov na tla in se tako močno poškodoval, da je kmalu nato umrl.

Nesreča. Iz Kranja poročajo: Dne 24. julija zvečer se je pred gostilno Mihaela Žiberta Predvorom zgodila velika nesreča. Mizar Ivan Gašperin je skočil pred omenjeno gostilno raz svoj, z deskanimi težko obloženimi voz ravno v trenotku, ko se konja se nista ustavila, in sicer neprevidno in je tako močno padel na kamnitna tla, da si je zlomil desno nogo in so ga potem s prvim nočnim vlakom prepečljali v deželno bolnično.

Imenovanje. C. kr. ministrstvo za uk in bogočastje je imenovalo našega rojaka dr. Alfreda Šerkca iz Čerkvice za asistenta na psihiatrični kliniki dunajske univerze. Dr. Šerk je trikratni doktor, in sicer filozofije, medicine in doktor prava.

Iz Kranjske. Za župana našega narodnega trga je bil znova izvoljen Karel Schwentner, ki oprijava to častno službo že lepo vrsto let v splošno zadovoljnost.

Otvritev novega dravskega mesta v Mariboru najbrž ne bo tako "sijajna", kot so prvotno trolley nemiški nacionalci po mestu. "Marburgera" pravi, da se bo otvoritev omejila na najbrž na "slavnostno sejo" na magistratu, ker velika slavnostna otvoritev z velikim pompon stane preveč deparja, kar pa najbrž mariborska suha kasa ne zmore. Poznavalec razmer je pravijo, da si magistratove ne upajo povabiti odličnih oseb na slavnost, ker je celotna slika mostu zelo spačena in končno je most tudi predlag, proračun pa preveč prekoraken.

Ni se mu posrečilo. 18letni moški Janez Sattler, ki je bil od mariborske porote obsojen na 12 let težke ječe, ker je umoril na zverinski način (Sattler je bil hudo šnopsar) posestnico Uršo Želenko pri Sv. Urbanu, je osumil veleposestnika Simoniča, teč, da ga je ta najel za 300 K. naj staro Želenko umoril. Sodnija je uvedla strogo preiskavo proti Šimoniču, a ta je bil 26. julija pred senatom mariborske okrožne sodnije oproščen, ker se je dokazalo, da so vsa sumnjenja le zlobna Sattlerjeva izmišljotina z namenom, da bi se mu kazen znižala.

Ježeta Bitenec. Sprva je tajil, da bi bil udeležen pri tativni, pozneje je pa trdil, da mu je brat od tatinškega plena odstopil 1050 K. S tem denarjem si je Bitenec kupil uro z verižico, dva prstana, lovsko puško in bleke v vrednosti 240 K. ostanek pa je zapravil. Bitenec so nato zaprli in ga izročili deželnemu sodišču v Ljubljani. Njegov brat in ostala tatinška družba so že v zaporu na Reki.

Krno streljanje v Ljubljani. Čini glavar je sprejel od deželnega predsednika v Ljubljani pismo: Vaše preblagorodno gospod nadvojvoda in predsednika, da je bil potom po-

na obrežje, sta se tako radikalno sprla, da se je čoln prevrnil in oba brodarja sta padla zopet v vodo. Le s težavo sta se resila. Čoln je več kilometrov niže (blizu Radgona) obtičal na pesku ob obrežju. Brodarja sta se mokra domov gredoč do krvavega stepla.

PRIMORSKO.

Potres. Seizmični aparati na tržaškem pomorskom observatoriju so zaznamovali 21. julija potres, katerega ognjišče je oddaljeno okoli 150 kilometrov.

Zaradi hudodelstva proti hravnostni sta se te dni zagovarjali pred goriškim sodiščem obč. tajnik Degrassi in deželnih uradnik Gaides. Gaides je bil zaradi posmanjkanja dokazev oproščen, Degrassi pa je bil obsojen na pet mesecov težke ječe.

Nevaren tat pobegnil. Dne 20. julija zjutraj je ušel iz koprsko ječe 23 let stari Dalmatinec Stefan Caleta, ki je bil obsojen radiativne in ropa na devet let hude ječe. Fant je sedel šele dve leti, pa mu je začelo že vse presedati. Pazil je na ugodno priliko, ki se mu je 20. julija res ponudila. Poščelo se mu je — kdo ve kako — priti iz celice in ukrasti čuvan revolver s patronami. Tako obrožen je pobegnil v svoji jetniški uniformi in je vsakemu, ki ga je hotel na cesti ustaviti, zagrozil s kroglo. Seveda mu nikdo ni upal zoperstaviti in le temu je pripisati, da je pobegnil na varno. Isteča v naslednjega dne so begunca iskali pazniki in vojaki, pa ga niso mogli najti.

Uspešna preiskava "policijskih funkcionarjev". Te dni so prišli v stanovanje babice Marije Čestničko na Reki trije moški, ki so izdali za policijske uradnike in izjavili, da imajo malog strogo preiskati njen stanovanje in paziti na sledove, ki bi kazali na zločin odpeljaljenega telesnega ploda, katerega jo krivi oblast. Babica si ni bila v svesti nikakoga zločina in zato je radevole pustila "funkcionarje" pri njih početju. In ti so res z vremeno preiskivali, tako vneto, da je Čestnička po njih odhodu konstatirala, da ji manjka več nakita, pa tudi lepa zlata ura za 340 K in 70 K vredna zaprostna. "Funkcionarji" so bili po tem lepem uspehu seveda ustavili svoje nadaljnjo "postopanje", a začela je policija preiskovati, kdo so neki tisti zlikovci. In 24. julija so zatolit enega one trojice v Trstu. To je 27 let stari dinar Janez Smelcer iz Štajerske, ki je priznal, da je zaprestno zastavil. Svojih tovarišev pa baje ne pozna.

Zakon o tuječih na Reki. Reški mestni magistrat je objavil, da se uvede na Reki zakon o tuječih.

Otvritev novega dravskega mesta v Mariboru najbrž ne bo tako "sijajna", kot so prvotno trolley nemiški nacionalci po mestu. "Marburgera" pravi, da se bo otvoritev omejila na najbrž na "slavnostno sejo" na magistratu, ker velika slavnostna otvoritev z velikim pompon stane preveč deparja, kar pa najbrž mariborska suha kasa ne zmore. Poznavalec razmer je pravijo, da si magistratove ne upajo povabiti odličnih oseb na slavnost, ker je celotna slika mostu zelo spačena in končno je most tudi predlag, proračun pa preveč prekoraken.

Ni se mu posrečilo. 18letni moški Janez Sattler, ki je bil od mariborske porote obsojen na 12 let težke ječe, ker je umoril na zverinski način (Sattler je bil hudo šnopsar) posestnico Uršo Želenko pri Sv. Urbanu, je osumil veleposestnika Simoniča, teč, da ga je ta najel za 300 K. naj staro Želenko umoril. Sodnija je uvedla strogo preiskavo proti Šimoniču, a ta je bil 26. julija pred senatom mariborske okrožne sodnije oproščen, ker se je dokazalo, da so vsa sumnjenja le zlobna Sattlerjeva izmišljotina z namenom, da bi se mu kazen znižala.

Ježeta Bitenec. Sprva je tajil,

da bi bil udeležen pri tativni, pozneje je pa trdil, da mu je brat od tatinškega plena odstopil 1050 K. S tem denarjem si je Bitenec kupil uro z verižico, dva prstana, lovsko puško in bleke v

vrednosti 240 K. ostanek pa je zapravil. Bitenec so nato zaprli in ga izročili deželnemu sodišču v Ljubljani. Njegov brat in ostala tatinška družba so že v zaporu na Reki.

Ježeta Bitenec. Sprva je tajil,

da bi bil udeležen pri tativni, pozneje je pa trdil, da mu je brat od tatinškega plena odstopil 1050 K. S tem denarjem si je Bitenec kupil uro z verižico, dva prstana, lovsko puško in bleke v

vrednosti 240 K. ostanek pa je zapravil. Bitenec so nato zaprli in ga izročili deželnemu sodišču v Ljubljani. Njegov brat in ostala tatinška družba so že v zaporu na Reki.

Nesreča vsled prepira. Dva

brodarja, ki sta 22. julija pri Apačah prepeljala s colnom pozno

zvečer državnega poslanca in

župnika dr. Leopolda Patzinger-

ja čez naraslo Muro, sta se nazaj

peljajo sprla radi napitnine. Pri

tem je brodar Anton Minauf po-

stal takoj razjarjen, da je padel v

valove. Tovariš Ernest Pur ga je

le z največjo težavo rešil iz dere-

čnih valov. Tudi sedaj še prepri-

menj. Pred nekaj dnevi je bil

na obrežje, sta se tako radikalno

sprla, da se je čoln prevrnil in

oba brodarja sta padla zopet v

vodo. Le s težavo sta se resila. Čoln je več kilometrov niže (blizu

Radgona) obtičal na pesku ob

obrežju. Brodarja sta se mokra

domov gredoč do krvavega stepla.

spretjet v avdijene pri ministru skem predsedniku grofu Tiszi poslanec dr. Anton Vio ml. Grof Tisza mu je izjavil, da bi bil pravljeno odrediti občinske volitve, če se Italijani ne upirajo do sedaj izvršenim korakom vlade. Dr. Vio je izjavil ministru skem predsedniku, da je to nemogoče.

KOROŠKO.

Žrtev mazačke. Med vožnjo v bolnišnico je umrla 37letna deklica Ana Aspernik iz Starega dvora. Bolnala je dalj časa na zlodeu. Ker se je dognalo, da je dozdravila Aspernikovo v zadnjem času neka domaća mazačka, ki ji je dajala neko črno tečino, sumijo, da je umrla Aspernikova vsled za zastrupljenja. Truplo so prepreljal v mrtvjašnico, kjer so je na zahtevo sodnje obucirali.

Smrtna nesreča na beljakem klovdovcu. Limpist Južne železnice Mihael Karminšek je hotel v noči 24. julija med premikanjem voz prehiteti lokomotivo, ki prenima vozove. Pri tem ga je lokomotiva prehitela in moč je padel pod kolesa, ki so mu odtrgala glavo od trupla. Glava je ostala na mestu nesreče, truplo pa nesrečenega je vlekl lokomotiva še kakih 30 korakov naprej. Strojvodja lokomotive ni pri nesreči niti kriv, ker se je Karminšek nedomačno pojaval v silnem teku pred lokomotivo, v katero je skoraj trčil. Karminšek je bil star 43 let, rojen Štajere, pristoven v Beljak, očenjen in brez otrok.

Aretirana požigalka — večkratna detomirilka. Iz Št. Vida ob Glini poročajo: Pred nekaj dnevi je pogorelo v okolici gospodarsko poslopje posestnika po domačiji Gadarja. Ker je bilo jasno, da je bil ogenj podatken, so začeli iskati požigalka in so aretirali končno kot požigalko Gadarjevo deklo Mario Mesner. Areacija se je izvršila vsled ovadbe gospodarja, ki je izpovedal ste do silno obtežilno. Komaj 24letno dekle je imela že pet otrok. Starje otroci so kmalu po rojstvu nesrečni umrli. Zadnji otrok, katerega je imela Mesnerjeva pri sebi, je star dva in pol meseca. Pri izbruhu ognja je našel gospodar tega otroka poleg kupa sena na hiševu, ki je bil že ves v dimu. Posrečilo se mu je, da je rešil otroka, katerega je nasel slučajno še o pravem času. Pod tistem kupom je bil zaneten tudi ogenj. Očividno je torek, da je Mesnerjeva podatkenila ogenj, da bi pogorel hišev in v njem njen otrok, katerega je položila v kupu sena. Sodišč je uvelod strog preiskavo. Mesnerjeva je zaprtia sedaj z rešenjem otrokom pri okresnem sodišču v Št. Vidu.

NATZNANOLO.

Slovenski katoliški podporno društvo SV. JOSEFA st. 12 J. S. J. za Pittsburg, Pa. v okolico ima sredne in visoke šole, vzdolj drugo nedelje v mesecu na 571 ulic. **Vse denarne posiljavitve odstotnih članov, naj se posiljajo samo v edino blagajniku Frank Strafu, 1012 High St., Allegheny, Pa.**

Vsi dopisi in naznajnički naj se posiljajo v predstavništvo ali poštni urad.

Način posiljanja: **Posta**, **telegraf**, **telefon**.

Ta lahko študirate posledice bolezni in pregrostenosti na naravno velikih modelih. Izkušen slovenski tolmac je vedno pripravljen, da odgovori na vsako vprašanje. Galerija je odprta vsaki dan, tudi v nedeljo in praznikih, od 8 ure zjutraj do polnoči.

VSTOP PROST. 461 Sixth Avenue, near 28th Street, New York, N. Y.

MLADI MOZJE

STARI MOZJE

MOŽJE SREDNJE STAROSTI.

Možje, ki se nameravajo ženiti — možje, ki bolčajo — možje, ki so bili nezmerni, prestrasti in ki so prevzamenci; možje, ki so slabii, nervozni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni meri uživati stankosti življenja. Vsi ti možje morajo pišati po načrt brezplačno knjižico. Ta knjižica pove, kako možje učinkujejo svojo življenja, kako zbolijo in zakaj se ne smejo žiti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica v laško razumljivem jeziku pove, kako se na domu, privatno, tajno in z malimi stroški temeljito ozdravi zastrupljenje krvi ali sitilis, tripor, slabošč, spločna oslabljenost, zguba spino moći, nočni gubitki, revmatizem, organska bolezni, želodec, jetra, mehur in ledvinične bolezni.

Tišice moč je ža zadobilo perfektno združevanje, tolesko in v posvetljenje potom te dragocene knjižice. Zaloge zaračunati in vsebito vstaviti za vrednost v 1000 K. Načrtovali je za 1000

Kapitan Satan

Doživljaji Cirana de Bergerac.

Spisal Louis Gallet. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

(Delje.)

— Ali si ga spoznal?
— Ne, preveč je šte tem.
— On bo — je rekel Ben-Joel — boste pripravljeni, jaz grem pogledat.

Prišel je do Porte Nesle in zamrmljal: — On je.

— Naprej! — je zapovedal banditom.

S silnim skokom je planil k Ciranovem konju in ga zgrabil za nozdrvi.

Konj je odskočil v stran. Savinian je pa potegnil izza pasa samokres in zakričel: — Proč, lopov, jaz streljam!

— Na Kapitana Satana! — je zatulil Ben-Joel — sem naglo!

Cela banda je skočila k jezdecu.

Sam Roland je ostal v senči in pazil, kako se bo cela stvar končala.

— Aha — se je zaničljivo krohotal Bergerac — iz zasede ste mi! Kot se vidi, ni grof Lembrat izgubil niti trenutka časa. Prostor zanimalje!

Zadomela sta dva strela.

Najbolj predren bandit je omahnil na tla.

— Čakaj, sedaj je prišla nate vrsta! — je zagrmel Ben-Joel in udaril po Ciranu.

Plemič se je se pravočasno umaknil in skočil s konja, ker so ga bili lili že od vseh strani.

Potegnij je meč, ono znamenito orožje, katerega je znal tako izborni suki, in takoj je imel prostor med seboj.

Mimo ušes sta mu zažigali dve krogli.

— Saj ni človek, saj je hudič — je zakričal eigan, ker je mislil, da se bo Bergerac takoj zvrnil po tleh.

Priplazil se je: za njegov hrket in ga uskal z nožem v ramo. — Zadet!

— Druga roka je še dobra — mu je odvrnih Cirano in mu z vso silo zakadil meč v srečo.

Cigan je telebil kot od strele zadet na zemljo.

— Vodnik je mrtev! — je zaklicil nek bandit — rešite se!

Ko je Roland videl svoje pomočnike bežati, je znova pomeril na Cirana.

Savinian je stekel za napadalci, toda v hipu ni bilo nikogar niker.

— Najbrže jih je preslabo plačal — je zamrmljal in se vrnih k svojemu konju, ki mu je veselo razgetal nasproti.

— Usel mi bo — je pomisliš Roland, še vedno stoječ za kapelico.

Ko se je enkrat čutil Bergerac varnega, je hotel vstaviti kri, katera mu je eukroma lila iz rame.

Roland ga je molče opazoval; njegovo srce je bilo polno mrzljine, obupa in jeze.

Meča ni vzel seboj, ker je mislil, da ga ne bo potreboval; pistoli je izstrelil in tako je bil sedaj brez orožja. Brez orožja in v takem položaju!

Ker se je Cirano še vedno bavil s svojo rano, se je splazil grof v širokem loku okoli njega in se skril za kamnenje na bregu Seine.

Možgane mu je prešinila grozna misel. V roke je prijet težak kamen.

Sicer je bilo zelo nerodno orožje, toda kaj je hotel, ker ni imel drugega na razpolago.

Medtem je Cirano obvezal s svojim žepnim robeom rano in se sklonil, hoteč počesarati vajete.

Ta trenutek je Roland uporabil. Z divjim skokom je planil k njemu in se mu vrgel z vso silo skalo za vrat.

Z bolestnim stokom se je opotekel Kapitan Satan na tla.

— Mrtev, slednjem je mrtev! — je zaščetal Roland in se vrgel na truplo, ki se ni ganilo.

Z mrzljeno noglico mu je pretipal žepa.

V njegovih nedrijih je našel slednjič, kar je iskal: oporoko grofa Lembrata, knjigo starega Joela in izjavo, katero je pred nekoliko urami sam napisal. Vse te strašne dokaze je imel sedaj v svojih rokah.

Ciranovo truplo je prijet za noge, ga privlekel na breg in ga vrgel v reko.

Nato je zletel domov; na prsih je stiskal zaklad, katerega je moral kupiti z umorom.

Na bojišču je ostalo le Ben-Joelovo truplo in truplo njegovega tovariša.

Ko je zasišal konj zadnji zdihljaj svojega gospodarja, je zdrjal v nasprotno stran.

Medtem se je popolnoma zdani.

Na lice mesja je prišla po naključju vojaška patrola in kmalu nato več meščanov, ki so šepečajo govorili, kaj se je moglo dogoditi.

Dobrih deset minut kasneje sta prikorakala skozi Port Nesle Marota in Kastiljan.

Pristopila sta bližje.

Tajnik je takoj spoznal blede eiganove poteze.

— Kaj se je zgodilo?

— Ne vemo — je odvrnih vojak.

— Poglej — je zaščetal Maroti — tla so vsa shojena. Zdi se mi, da je bilo več ljudi tukaj. In Ben-Joel je mrtev; kaj bi to pomenilo? Moj gospodar je šel zdaj z doma. Samo da se ni zgodila kakšna nesreča!

Vojaki so naložili Ben-Joela in njegovega tovariša na nosilnico in jo odnesli.

Tako nato jih je pritekel nasproti Ciranov gospodar, mojster Gonin, in že oddaleč kričal:

— Gospod Kastiljan, koliko časa Vas že iščem! Gospodov konj si jo sam pred hlevom. Po vsem telesu se trese in s krvjo je oblit. Za božjo voljo, kaj se je zgodilo?

— Ah! — je zavzdihnil Kastiljan — gospod Cirano je mrtev. Moj Bog, moj Bog, mojega dobrega gospoda so umorili.

Zvest služabnik je milo zajokal.

44.

Dočim so se Kastiljan, Marota in gostilničar pogovarjali med seboj in iskali Ciranovo truplo, se je Roland doma veselil svojega brezvestnega čina.

Dvakrat, trikrat je prebral izjavo starega grofa de Lembrata in se slednjic prepričal, da je govoril Cirano čisto resno.

Globoko se je oddalnil. — Sedaj se mi ni potreba nicesar batiti. Nikdo se ne bo dotikal mojega premoženja, nikdo mi ne bo vzel Zilberce.

Vlegel se je k počitku in okoli devete ure dopoldan odšel k Fatinovim.

Marki ga je prijazno pozdravil.

— Ali ste dobro spali?

— Hvala, izborna.

— Ali ste govorili s Ciranom?

— Seveda in še zelo prijazno.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Prododnik: Frank Baker, 42 Cortland St., New York, N. J.
Podprododnik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Krča, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Hagajnik: Geo. L. Brodick, Ill., Mina.

DIREKTORJ:

Direktorj obotoli je jednega nas opnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vsek Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Na snamku, knjizice in vse druge se obrnite na tajnik: Frank Krča, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarnne podljivice pošljite na ta naslov.

Narod ki ne skrbi na svoje reve, nima prostora med civilizovanimi narodi.

Clovek ki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden niti svojega naroda.

Spominjajte se ob vsek prilikah Slovenskega Zavetišča.

To me veseli. Lahko mi vrijeimate, da nisem bil nič kaj zadovoljen, ker sem mislil, da se sovražita.

Saj ni bito nič. Iz Perigorda je sicer prinesel par stvari, ki govore za Manuelovo nedolžnost, toda jaz sem mu kmalo dokazal, da je v zmoti.

Bog ve, če nas bo danes obiskal.

— Ne vem, meni ni nicesar rekel.

— No, boste pa Vi sli k njemu.

— Gotovo, saj svra prijatelja.

Cirano je sicer trmoljav, pri tem ima pa vendar dobro srečo.

Marki je bil v resnici vesel, da sta se zopet pobotala in ni niti najmanj dvomil nad Rolandovimi besedami. Ce bi mu kedo poveval resnico, bi mu gotovo ne vrjel.

Grofa je peljal v vrt, kjer so sedele pri mizi markiza, Žilberta in Paketa.

Skoraj isti čas je stal Manuel v nizkem napoltenjem in oboznanem prostoru pred sodniki. Po stenah so viseli različni mučilni instrumenti, ki so nadaljajo človeka s strahom.

Ta so bila zamazana s krvjo in deloma pokrita z umazanimi eujsami. V kotu so stali železni škornji, velike kleče, železne palice, vrči vode in biči.

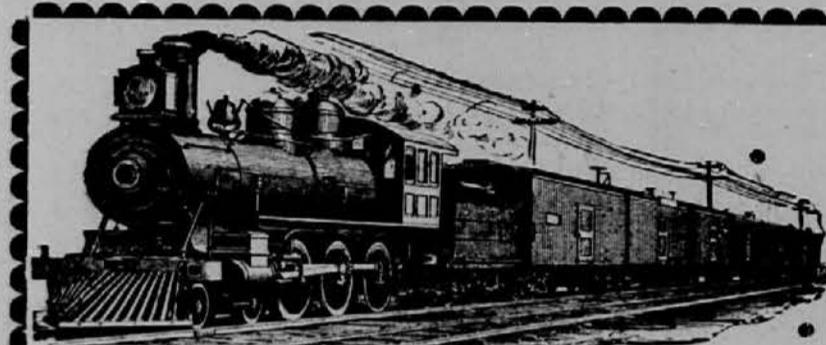
V ozadju je bila miza, nad njo velik kriz.

Pri mizi je sedel sodnik, grbast pisar in rabelj: malo vstran so stali njegovi trije hlapci.

Ko je stopil Manuel v ta strašen prostor, se je stresel. Pogledal je sodnika: njegov obraz ni nič dobrega obetal.

Začelo se je zasljevanje.

Na sodnikova vprašanja je odgovarjal odločno.

NAZNANILLO.

Vsem našim cenjenim naročnikom naznanjam, da bodemo od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domaćih pijač, priobčene od časa do časa v časopisu "Glas Naroda".

Brinjevec zabol 12 steklenic \$13.00

Tropinjevec " " " 12.00

Slivovka " " " 12.00

Cognac " " " 12.00

Kneipovo greko vino " " " 6.00

Cena na galone.

Slivovka galona \$2.75

Tropinjevec " 2.75

Cognac " 2.75

Whiskey " 2.00

Vino domače rdeče " .50c.

Ako bi kdo izmed rojakov rad zvedel cene drugih pijač, ktere niso tukaj priobčene, ga prosimo, da naj se pismeno na nas obrne. Pri vecji naročbi znaten popust. POSTREŽBA TOČNA.

Za obila naročila se priporoča,

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 St. Clair Ave., Cleveland, O

Pozor slovenski farmerji!

Valed obične zahteve, smo tudi letos naročili večje število

• p r a v i h d o m a č i h •

KRANJSKIH KOS.

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kosse so izdelane iz najboljšega jekla v znani tovarni na Štajerskem. Iste se pritrđijo na kosišče z rinkcami.

Cena 1 kose je \$ 1.10.

Kedor naroči 6 kos, jih dobi po \$1.00.

V zalogi imamo tudi klepalno orodje iz finega jekla;

cena garniture je \$1.00.

Pristne "Bergame" brusilne kamne po 30c. kosa.

Pri naročitvi nam je naznaniti poleg poštna postaja tudi bližnjo železniško.

Naročilni priložiti je denar ali Postal Money Order.

Slovenic Publishing Co.

282 Cortlandt Street, New York, N. Y.

HARMONIKE

bodisi kakornekoli vrste izdelujem in popravljam po najnizjih cenah, a delo trpečno in zanesljivo. V popravo zane, slijivo vsakdo posije, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršo kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 E. 62nd St., Cleveland, O.